

hele Linien, ikke kender til noget Forbehold eller nogen som helst Indskrænkning. Der er i Virkeligheden ikke nogen Bestemmelse i Forbundspagten, hvormed Indrømmelsen af permanent Neutralitet skulde synes uforenelig. Dette, tør man vel ogsaa sige, fremgaar af den Beslutning, som for nylig, for et Par Dage siden, blev truffet paa Raadsmødet i London. Folkenes Forbundsraad er jo allerede traadt i Virksomhed, og paa det andet Møde, der dér blev afholdt, blev der truffet en Beslutning, hvori det udtaltes, at Svejts' Erklæring om permanent Neutralitet ikke er uforenelig med Forbundspagten. Nu maa det ganske vist indrømmes, at Svejts' Forhold i mange Tilfælde anerkendes som særegne. Men er man først naaet til at anerkende, at permanent Neutralitet ikke er uforenelig med Forbundspagten, skulde man dog kunne naa det Skridt videre frem at indrømme ogsaa andre smaa Stater, der opfylder Kravet om Upartiskhed, Stater, der har arbejdet for at fremme Retstankens Fuldbgyrdelse gennem Neutralitet og Voldgift, den samme Stilling, som Svejts nu opnaar, og for hvilke det, som jeg før fremhævede, i Virkeligheden vil være et Livsspørgsmaal, saa længe man ikke er naaet saa vidt, at man afviser Krig som Afgørelsesmiddel, saa længe man taler om „lovlig“ Krig. Skønt Pagten for Folkenes Forbund i dens nuværende Skikkelse ikke udelukker Krig, saa stiler dog Pagtens Bestemmelser, hele Tanken, alle Bestræbelser, hen imod en ubrydelig Fredstilstand; det er Maalet, det er derefter, man stræber.

Men naar saa er, vil det være i bedste Overensstemmelse med Forbundspagtens Aand, naar Danmark og andre Smaastater siger: Vi vil overhovedet ikke være Deltagere i Krigsforanstaltninger, vi har givet vor Tanke i saa Henseende Udtryk gennem Afslutningen af forbeholdsløse vedvarende Voldgiftstraktater, vi ønsker at vise Vej for andre; vi ønsker at tilkendegive vor absolutte Fredsvillie gennem vedvarende Neutralitet. Det er blevet fremhævet af de ærede foregaaende Talere, at det, som Smaastaterne skal gøre, er at fortsætte deres Arbejde for Fred og Ret indenfor Forbundet. Og jeg gaar ud fra — for Resten ogsaa i Overensstemmelse med, hvad der er udtalt i den danske Komité's Betænkning —, at det Arbejde for at skaffe Smaastaterne en betrygget Stilling særlig derigenem, at Neutralitet anerkendes i den ene eller den anden Form, maa fortsættes

indenfor Folkenes Forbund. Det vil ogsaa i Fremtiden praktisk set være det eneste Sted, hvor dette Arbejde kan fortsættes, og alene af den Grund vil der heri ligge en Opfordring for Danmark og alle andre smaa Stater til at tiltræde Folkenes Forbund.

Saa er der et Spørgsmaal, som man herhjemme i den senere Tid ofte kan høre rejst, det Spørgsmaal, om ikke de smaa Stater maa være belavede paa, at Forbundet dog vil kræve, at de skal holde deres Militærvæsen oppe paa en vis Størrelse. Ytringer derom har man i den sidste Tid meget ofte hørt, Ytringer om, at vi f. Eks. maa vente med Indretningen af vort Militærvæsen, indtil vi har hørt, hvad Folkenes Forbund vil kræve af os. Jeg maa sige, at jeg for mit Vedkommende staaar ganske uforstaaende overfor dette. Forbundets Raad kan nemlig overhovedet ikke fremkomme med noget Paabud til Staterne. Raadet skal fremkomme med Forslag og Henstillinger til Afgørelse af de enkelte Stater selv; men de Forslag og Henstillinger, som Raadet skal fremkomme med, kan ene og alene gaa ud paa Indskrænkninger af Militærvæsenet, ikke paa noget som helst andet. Paabud er altsaa udelukket; der kan kun komme Forslag, og disse Forslag kan kun gaa ud paa Indskrænkning af Militærvæsenet.

Man kan sige, at det er uheldigt, at Raadet ikke kan gennemvinge Indskrænkning af Militærvæsenet. Men naar de enkelte Stater, de enkelte Regeringer og Folkerepræsentationer gaar ind paa en Ordning af den Art, er der det gode derved, at det Maksimum, som saa fastsættes, kan de ikke komme over. Nedad er der, som fremhævet af Socialdemokratiets ærede Ordfører (Borgbjerg), ingen Grænse fastsat. Der findes nedad ingen anden Grænse, end at der siges: man kan ikke paalægge noget Land at gaa ned under den Grænse, det mener, at den nationale Sikkerhed kræver. Men det har jo ikke noget med Forslag, der kommer ude fra at gøre. Hvor lidt eller hvor meget Militærvæsen der skønnes at være fornødent for den nationale Sikkerhed, maa virkelig den enkelte Stat selv bestemme. Heldigvis er der ikke i den Retning noget som helst Formynderskab ude fra, der er en fuldkommen Selvbestemmelsesret i saa Henseende.

Overfor disse klare og bestemte Tilkendegivelser forekommer det mig dog at alle Paastande om, at vi kan vente, at der bliver paalagt os denne eller hin militære Forpligtelse, maa falde bort, og det saa